

Projectplan Waterwet project “Aanleg vistrap Baalsbruggermolen” (P057301)

Definitief Projectplan vastgesteld door het dagelijks bestuur bij besluit van 6 februari 2018

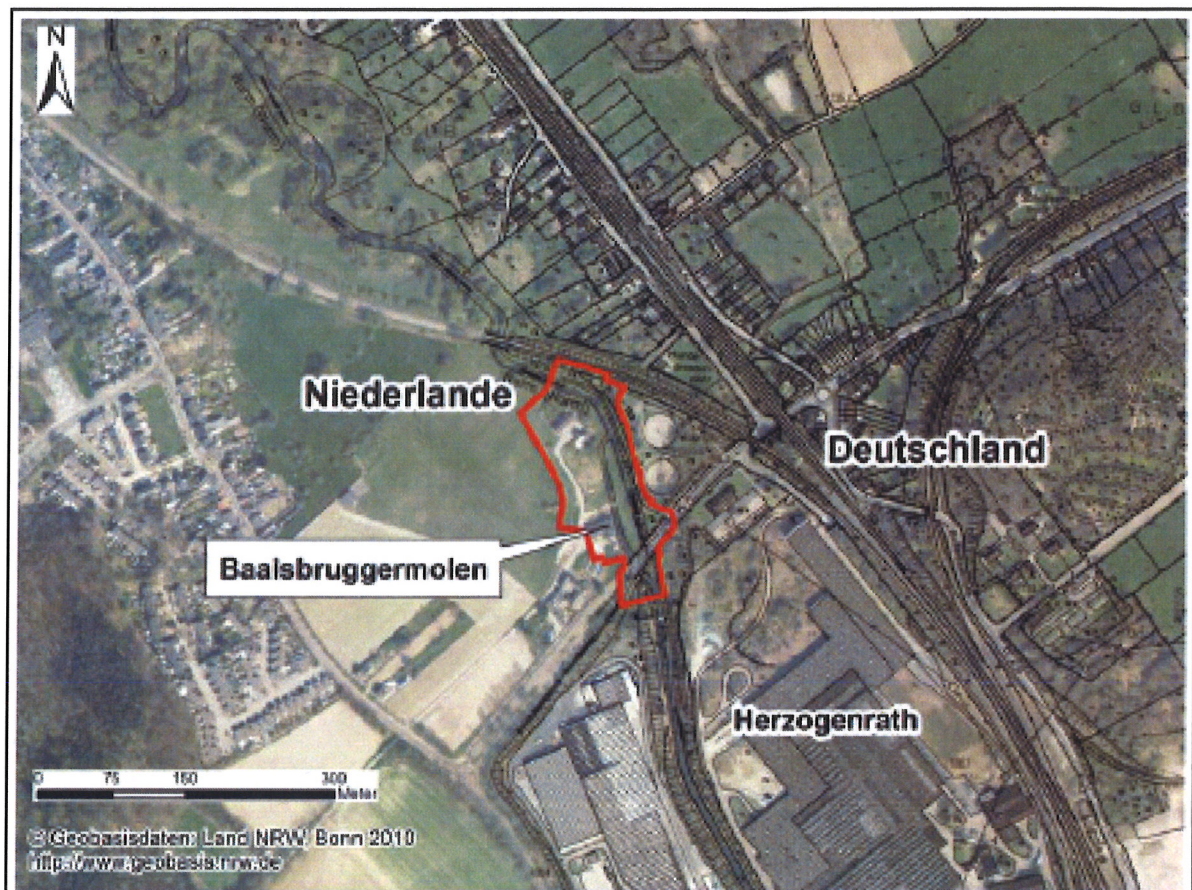
Inleiding

Waterschap Limburg is voornemens om een vistrap in de Worm, ter hoogte van de Baalsbruggermolen te Kerkrade, te realiseren.

Een kunstmatige drempel in de Worm net bovenstrooms van de Baalsbruggermolen te Kerkrade vormt in de huidige situatie een barrière voor vissen. Dit is een ongewenste situatie, omdat de Worm de status natuurbek heeft. Een natuurbek dient vrij optrekbaar te zijn voor vis, zodat wordt voldaan aan de doelen gesteld in de Europese Kaderrichtlijn Water. Het doel van het project 'aanleg vistrap Baalsbruggermolen' is het opheffen van dit vismigratieknelpunt in de Worm ter hoogte van de Baalsbruggermolen te Kerkrade. Het knelpunt wordt opgelost door de aanleg van een vispassage in de Worm.

Ligging en begrenzing plangebied

In figuur 1 is de ligging van het plangebied 'vistrap Baalsbruggermolen' op de grens tussen Nederland en Duitsland weergegeven. De vispassage zal gerealiseerd worden in de Worm. Aangezien de landsgrens tussen Nederland en Duitsland ter plaatse in het midden van de Worm ligt, zal de vispassage in beide landen komen te liggen. Hierover zijn meerdere overleggen geweest met 'Wasserverband Eifel-Ruhr' en de Stadtregion Aachen'. Het toekomstige molenrad van de Baalsbruggermolen wordt gevoed met water vanuit de Worm, dat door middel van een vaste overlaat in de Molentak Baalsbruggermolen wordt ingelaten. Tussen de Worm en de Molentak Baalsbruggermolen bevindt zich een eiland dat door Waterschap Limburg wordt gebruikt voor onderhoudswerkzaamheden en nu ook voor de aanleg van de vistrap. Het eiland is eigendom van 'Eschweiler Bergwerksverein AG'. Over het gebruik van dit perceel is overeenstemming met de eigenaar. Zie figuur 2, 3 en 4 voor een foto van de huidige situatie.

Figuur 1: ligging en begrenzing plangebied 'aanleg vistrap Baalsbruggermolen' te Kerkrade.

Figuur 2: huidige situatie bovenstrooms brug – aanwezige bodemval

Figuur 3: Huidige situatie stroomaf van bodemval- zeer hoge stroomsnelheid

Figuur 4: huidige situatie nabij Baalsbruggermolen en Molentak – toekomstige locatie molenrad.

In artikel 5.4 van de Waterwet is het volgende opgenomen: “De aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder geschiedt overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan”.

In de Waterwet is een waterstaatswerk als volgt gedefinieerd: oppervlakte waterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk. Het opstellen van een projectplan is dan ook verplicht.

Projectplan 'Aanleg vistrap Baalsbruggermolen'

Waterschap Limburg is voornemens, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet, het projectplan voor het realiseren van een vistrap in de Worm ter hoogte van de Baalsbruggermolen te Kerkrade vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

1 Projectbeschrijving

Overeenkomstig artikel 5.4 lid 2 van de Waterwet bevat dit projectplan een beschrijving van de voorgenomen werken (1.1), de wijze waarop deze worden uitgevoerd (1.2) en een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van de werken (1.3 en 1.4).

1.1 Voorgenomen wijziging

De uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden heeft als doel het opheffen van dit vismigratieknelpunt in de Worm ter hoogte van de Baalsbruggermolen te Kerkrade. Het knelpunt wordt opgelost door de aanleg van een vistrap in de Worm. Doel van de vistrap, ook wel vispassage genoemd, is het voor de aanwezige vissoorten mogelijk maken om de Baalsbruggermolen stroomopwaarts te passeren om zodoende paaigronden te bereiken.

De bestaande drempels worden verwijderd. De vispassage zal op een natuurlijke wijze worden vormgegeven waarbij het hoogteverschil in kleine stappen (12 tot 14 cm) overbrugd wordt door middel van een aantal rijen met blokken natuursteen. Eenzelfde systeem is o.a. al toegepast voor de realisatie van een vispassage in de Hambeek te Roermond. De molentak Baalsbruggermolen zal ontdaan worden van het zichtbaar aanwezige puin en andere gebiedsvreemde materialen. De uitmonding van de molentak in de Worm zal verstevigd worden door het aanleggen van enkele stapelmuren.

Om de vistrap te kunnen realiseren worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- inrichten werkterrein en terrein t.b.v. opslagdepot
- aanbrengen tijdelijke dam in Worm om water via de molentak om te leiden
- maken tijdelijke open verbinding tussen molentak en Worm benedenstrooms
- aanvoer materialen voor realisatie vistrap en stapelmuren
- aanbrengen stapelmuren ter plaatse van uitstroom molentak in Worm
- opschonen Molentak Baalsbruggermolen

1.2 Wijze van uitvoering

De uitvoering van de werkzaamheden zal in hoofdzaak machinaal geschieden. Hydraulische graafmachines en transportmiddelen zullen gedurende de uitvoering van de werkzaamheden in het terrein aanwezig zijn. De vrijkomende grond zal zoveel als mogelijk ter plaatse worden verwerkt.

Transport ten behoeve van de aanvoer van de (zware) stenen zal met opleggers plaatsvinden. Het opslagdepot voor deze stenen wordt op enkele honderden meters van het werkterrein ingericht. Dit ter voorkoming van schade aan belendende gebouwen en infrastructuur door het lossen van de stenen (trillingen). Vanuit het opslagdepot zal het materiaal met kleinere transportmiddelen naar de plaats van bestemming worden vervoerd. Ten behoeve van de aan- en afvoer van materialen kan gedurende een korte periode hinder ontstaan voor aanliggende eigenaren en/of bewoners op de transportroutes. De bewoners langs de transportroute zullen hiervan, vóór aanvang van de werkzaamheden, op de hoogte worden gesteld. Voor de bereikbaarheid van de werklocatie zal, indien noodzakelijk, gebruik worden gemaakt van rijplaten.

1.3 Te treffen voorzieningen

Flora en Fauna

Voor het aanleggen van de vistrap zijn medio 2016 enkele kleine bomen en verder opschot, in de taluds van de Worm, gekapt. Tijdens de aanleg van de vispassage vinden geen kapwerkzaamheden meer plaats.

Tijdens de uitvoering zal gewerkt worden volgens de Gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen. Deze gedragscode stelt het waterschap in staat gebruik te maken van de mogelijkheden die het Vrijstellingenbesluit biedt. Door te werken volgens de voorwaarden van het Vrijstellingenbesluit vervalt de administratieve last die met het aanvragen van ontheffingen is gemoeid.

De gedragscode bevordert verder de structurele inbedding van soortbescherming in het handelen van waterschappen en schept duidelijkheid vooraf.

Omdat de Worm op de locatie van de toekomstige vispassage grens scheidend is, is op verzoek van onze Duitse partners door bureau Raskin GBR te Aachen een Quicksan Flora en Fauna uitgevoerd. Hierin is vastgesteld dat de beoogde werkzaamheden geen negatieve effecten hebben op de flora en fauna in het gebied rondom de Baalsbruggermolen.

Bodem

Alle toe te passen materialen dienen te voldoen aan de algemene regels op grond van het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk). Voor het toepassen van materialen in de watergang zal door de uitvoerend aannemer t.z.t. een melding op grond van het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi) moeten worden gedaan bij het Waterschap Limburg.

Ten behoeve van de aanleg van de vispassage zal sporadisch grond uit de taluds aan weerszijden van de Worm verwijderd worden. Om vooraf op de hoogte te zijn van de aanwezige grondkwaliteit is door Milieutechnisch Adviesbureau Heel BV een vooronderzoek en een verkennend waterbodemonderzoek uitgevoerd. De volgende conclusies en aanbevelingen worden gedaan:

- de toplaag op en tussen de stortstenen van de molentak voldoet aan de waterbodem klasse B;
- de oeverbodem (taluds) van de Worm voldoet aan waterbodem klasse B;
- het gehalte aan zink overschrijdt op beide plaatsen de emissie toets waarde. Vrijkomende specie mag alleen binnen het werkterrein onder het waterniveau verwerkt worden;
- op basis van de kwaliteit van de vrijkomende specie wordt geadviseerd de graafwerkzaamheden uit te voeren in de basisklasse volgens de CROW132.

De werkzaamheden zullen conform de aanbevelingen uitgevoerd worden.

Archeologie

Uit het archeologisch bureauonderzoek blijkt, dat zich in het plangebied geen bekende archeologische vindplaatsen bevinden.

De werkzaamheden worden onder archeologische begeleiding uitgevoerd volgens het 'Archeologische begeleiding protocol opgraven'. Dit zal niet tot nauwelijks tot stagnatie van de uitvoering leiden, tenzij er vindplaatsen worden aangetroffen.

Leidingen

Voor zover bekend liggen geen kabels en leidingen in het tracé van de aan te leggen vistrap. Bij de KLIC-melding die voor de uitvoering dient te gebeuren zal dit duidelijk worden. Indien nodig zullen dan in overleg met de betreffende nutsbedrijven hierover afspraken gemaakt worden.

1.4 Schade

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Voor eventueel financieel nadeel dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding. Op de hier bedoelde verzoeken om schadevergoeding is naast artikel 7.14 van de Waterwet ook de Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg van toepassing.

2 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is gericht op:

- a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Voor dit project betekent dit het volgende:

a. Overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Door de in dit projectplan beschreven werkzaamheden zal de kans op wateroverlast als gevolg van overstromingen ter plaatse van de Baalsbruggermolen ongewijzigd blijven. Deze wijziging (aanleg vistrap) geeft daarmee invulling aan de volgende beleidsplannen/opgaven:

- Waterbeheersplan Waterschap Limburg 2016-2021;
- Kaderrichtlijn Water;

b. Chemische en ecologische kwaliteit

De aanleg van de vispassage zorgt voor het oplossen van een knelpunt in de ecologische kwaliteit. Door de aanleg van een vismigratievoorziening verbetert de beekcontinuïteit, hetgeen een positief effect heeft op de visstand van de Worm. Dit is in lijn met de Europese Kaderrichtlijn Water.

c. Gevolgen maatschappelijke functies watersystemen

De ingreep vindt plaats binnen het Natuurnetwerk Nederland (NN). Hierdoor is het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur van toepassing. Het ruimtelijk beleid voor EHS-gebieden is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De werkzaamheden in het plangebied voldoen aan de criteria, zodat ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland de uitvoering ervan niet bezwaarlijk is.

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000 gebied.

3 Uitvoerbaarheid

3.1 Planologische inpassing

De werkzaamheden zijn gepland binnen de bestemming 'water' van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Kerkrade. De werkzaamheden passen binnen het bestemmingsplan.

3.2 Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

Legger Waterschap Limburg

De aanleg van de vispassage leidt niet tot een leggerwijziging. De vispassage wordt beschouwd als een kunstwerk en zal als zodanig in het beheerregister worden opgenomen.

Beheer en onderhoud

Het waterschap is eigenaar en beheerder van de te realiseren vispassage en als zodanig ook verantwoordelijk voor het toekomstig beheer en onderhoud hiervan.

Bestemmingsplan "Buitengebied gemeente Kerkrade"

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is voor de uitvoering van de geplande werken een omgevingsvergunning, voor het aanleggen van de vistrap, aangevraagd bij het bevoegd gezag, de gemeente Kerkrade. Toetsing aan het vigerende gemeentelijke bestemmingsplan vindt op deze wijze plaats. Op basis van het vigerende bestemmingsplan is geen wijziging van het bestemmingsplan nodig. Na toetsing hiervan is per 26 juni 2017 door de gemeente Kerkrade, de omgevingsvergunning, voor het aanleggen van de vispassage, verleend aan het Waterschap Limburg.

Aanlegvergunning Stadtregion Aachen

Omdat de Worm ter plaatse grens scheidend is, en de vispassage dus voor de helft op Duits grondgebied komt te liggen, is tevens bij de gemeente Aachen een aanlegvergunning aangevraagd. Deze vergunning is per 29 juni 2017 aan het Waterschap Limburg verleend.

Melding Besluit Bodemkwaliteit

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden blijkt dat overtollige grond afgevoerd moet worden zal door de aannemer een melding conform het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) gedaan worden. Bij de uitvoering van de werkzaamheden hoeft geen grond aangevoerd te worden.

Melding Blbi (Besluit lozen buiten inrichtingen)

Alvorens gestart wordt met de uitvoering van de werkzaamheden zal de aannemer een melding op grond van het Besluit lozen buiten inrichting (Blbi) doen bij het bevoegd gezag, Waterschap Limburg. In deze melding is het uitvoeren van de werkzaamheden en het gebruik van bouwstoffen, binnen het profiel van de watergang, geregeld.

Dit projectplan, alsmede de door de gemeente Kerkrade en de gemeente Aachen verleende vergunningen, is onderhevig aan een procedure waarbij derden een zienswijze kunnen indienen. Vooralsnog wordt er van uit gegaan dat de vereiste toestemmingen voor definitieve aanleg van de geplande vispassage worden verkregen.

3.3 Planning

Uitvoering van de geplande werkzaamheden ten behoeve van de aan te leggen vispassage is vanaf april 2018 gepland.

4 Risico's

De voor de uitvoering vereiste gemeentelijke omgevingsvergunning, voor de aanleg van de vispassage, is verleend. Gedurende de inspraaktermijn zijn géén zienswijzen bij de gemeente ingekomen waardoor de vergunning onherroepelijk is geworden.

5 Procedure

Voor het project "Aanleg vistrap Baalsbruggermolen" wordt de procedure zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd:

1. Het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg stelt het ontwerp-projectplan met bijlagen vast.
2. Publicatie via de website van het waterschap van het vaststellingsbesluit met ontwerp-projectplan en bijlagen ter inzagelegging gedurende zes weken met gelegenheid voor belanghebbenden tot het inbrengen van zienswijzen.
3. Voorstel aan het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg tot het definitief vaststellen van het projectplan met bijlagen inclusief reactie op eventueel ingekomen zienswijzen.
4. Besluit dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg tot vaststelling van projectplan met bijlagen.
5. Publicatie via de website van het waterschap van het vaststellingsbesluit met plan en bijlagen met ter inzagelegging gedurende zes weken onder verwijzing naar de beroepsgang.

Na definitieve vaststelling kan degene wiens belang rechtstreeks bij het projectplan is betrokken tegen dit projectplan beroep instellen conform artikel 8.1 Algemene wet bestuursrecht. Hij dient daartoe binnen zes weken na bekendmaking van het projectplan beroep in te stellen bij de rechtbank. Het beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijzen over het ontwerp van dit projectplan naar voren heeft gebracht. Een beroepschrift moet in tweevoud worden gericht aan de rechtbank Limburg, sector bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond, onder overlegging van een afschrift van dit projectplan.

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld. Voor de behandeling van het beroep en/of het verzoek tot voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

U kunt ook digitaal beroep of voorlopige voorzieningen instellen bij de genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht.aspx>.

Crisis- en herstelwet

Op grond van bijlage 1, categorie 7.3 van de Crisis- en herstelwet vallen projecten waarvoor een projectplan Waterwet opgesteld wordt (conform artikel 5.4 Waterwet) onder de Crisis- en herstelwet. Deze wet versnelt de (vergunning)procedures, maar handhaaft de noodzakelijke waarborgen voor zorgvuldige besluitvorming. Gevolgen zijn onder meer:

- lagere overheden kunnen niet procederen tegen besluiten genomen onder de Crisis- en herstelwet;
- snellere procedure: indien beroep wordt ingesteld moet de rechtbank binnen een halfjaar een uitspraak doen;
- passeren van gebreken;
- geen mogelijkheid tot het indienen van een pro forma beroepschrift.

Legger

Tegen het wijzigingsbesluit van de legger dat vooraf is gegaan door een waterstaatkundig besluit (zoals een projectplan) kunnen geen zienswijzen worden ingediend. Een eventuele zienswijze kent kenbaar gemaakt te worden tegen dit projectplan. De daadwerkelijke aanpassing van de legger zal plaatsvinden na uitvoering van de werkzaamheden.

6 Communicatie

In de voorbereidingsfase is geregeld overleg geweest met de eigenaar van de Baalsbruggermolen. Ter verkrijging van de benodigde vergunningen is overleg geweest met de Stadregion Aachen en de gemeente Kerkrade. Beiden hebben de gevraagde vergunning verleend. Direct ná aanbesteding van de werken zullen de bewoners van de Baalsbruggerweg per brief op de hoogte gesteld worden van de voorgenomen werkzaamheden. Gedurende de uitvoering van de werkzaamheden kunnen geïnteresseerden vragen stellen aan de uitvoerder van de aannemer dan wel aan de projectleider van het Waterschap Limburg. In het plaatselijke weekblad wordt een persbericht geplaatst over de voorgenomen werkzaamheden.

Na realisatie van het project worden via social media foto's verspreid van de vistrap met een korte toelichting waarom die er is gekomen.

7 Contactpersoon uitvoering

De heer M. Rouwette treedt op als projectleider vanuit het Waterschap Limburg

